

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoPno/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209202
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8223209202.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého: O. S., D.. XX.X.XXXX, bytom pri otcovi, C. XX/B, XXX XX N., zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., A. Z., dieťa rodičov - matky O.. O. S., D.. XX.X.XXXX, N. U. X. XXX/XX, XXX XX Z., a otca A. S., D.. XX.X.XXXX, H. N. A. XXX/XX, XXX XX N., H. Č. N. C.L. XX/B, XXX XX N., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Pribinova 20, 811 09 Bratislava, IČO: 50 491 300, za účasti osobitných subjektov 1/ Komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava, IČO: 50 159 399, a 2/ Rady pre práva dieťaťa - Slovenská republika, so sídlom Spartakovská 3, 917 01 Trnava, IČO: 42 290 422, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Mestskému súdu Bratislava II. bol dňa 12.6.2023 doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka navrhovala, aby súd zveril maloletého O. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, alternatívne matka navrhla upraviť styk matky s maloletým na každý páry týždeň od štvrtku od 12.00 hod. do nasledujúceho pondelka v nepárnom týždni do 18.00 hod. a navrhla aj úpravu počas letných prázdnin. Návrh odôvodnila tým, že uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/28/2022-366 zo dňa 22.3.2022 súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca. Toto neodkladné opatrenie má byť v účinnosti do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 4P/24/2020 (jedná sa o konanie o úprave práv a povinností voči maloletému na čas do rozvodu manželstva). Okresný súd Svidník v tomto konaní rozhodol dňa 13.10.2022 tak, že zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca a matke určil iba skype kontakt, teda nie osobný styk matky s dieťaťom. Matka podala odvolanie voči tomuto rozsudku, v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo o tomto návrhu Krajským súdom v Prešove rozhodnuté. V súčasnosti je dieťa v osobnej starostlivosti otca, býva s otcom v N. a navštevuje predškolské zariadenie v N.. Matka žije na východnom Slovensku v meste Z.. Matka maloletého sa snažila s otcom dohodnúť na tom, aby mala osobný kontakt s maloletým, kým ešte nebolo rozhodnuté Krajským súdom v Prešove o jej odvolaní a o konečnej úprave výkonu rodičovských práv. Táto komunikácia zo strany matky bola bez pozitívnej odozvy zo strany otca. V skutočnosti sa teraz nerealizuje žiadna forma osobného a ani iného kontaktu matky s dieťaťom. Matka sa pokúsila o kontakt s dieťaťom prostredníctvom aplikácie skype, otec však technické pripojenie nerealizuje, takže kontakt aj takouto formou je bez odozvy zo strany otca. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí z 22.3.2022 konštatoval, že je obava z manipulácie matky s dieťaťom, a preto obmedzil kontakt matky s dieťaťom len na videohovory. Matka však nemohla manipulovať s dieťaťom, lebo je samozrejmé, že bránila dieťa pred hrozbou sexuálneho zneužívania a týrania. Dieťa dala vyšetriť odborníkom a tí potvrdili túto možnosť, resp. nevylúčili, že dieťa bolo sexuálne

zneužívané a týrané. Vzhľadom na uvádzané súdne rozhodnutie matka nevidela dieťa 9 mesiacov, čo je nereálny stav vzhľadom k maloletému, ak sa má konať v jeho najlepšom záujme. Naposledy matka videla a teda mala kontakt s dieťaťom dňa 21.9.2022. Matku nemožno absolútne vylúčiť z osobného kontaktu s dieťaťom na takúto dlhú dobu, pričom by sa dosiahlo to, že matka by bola úplne zavrhnutá ako rodič. Matka maloletého je plne spôsobilá k výkonu rodičovských práv, má rodičovské kompetencie, čo potvrdzuje aj tým, že absolvovala odborné vyšetrenie u klinického psychológa, ktorého odbornú správu súdu pripojila. Aktuálne správy lekárov a klinickej psychologičky nenasvedčujú tomu, že by matka nemala mať osobný kontakt s dieťaťom. Aj predložené listinné dôkazy preukazujú, že matka v čase, kedy mala dieťa v osobnej starostlivosti, sa vedela o dieťa postarať. Dodržiavala pokyny lekárov ohľadne zdravotnej starostlivosti maloletého, bola zodpovedná a nič nezanedbávala. Podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie v súčasnosti dieťa nepokračuje v kontrolách u odborných lekárov. Podľa vyjadrenia otca dieťa sa má dobre, bližšie informácie o zdravotnom stave otec matke neudáva. Matka musí mať aj prístup k dieťaťu a teda s ním pokračovať v predpísanej liečbe odborníkmi vzhľadom k tomu, že rodičia spolu nežijú, ich vzťahy sú narušené a rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, nepokračuje v návštevách a liečbe u odborných lekárov. Odlúčenie matky od dieťaťa neprospieva po duševnej stránke ani dieťaťu a ani matke. Doterajšie rozhodnutia súdov, teda rozhodnutie Krajského súdu v Prešove a Okresného súdu Svidník, nie sú nemenné, ak ide o najlepší záujem dieťaťa. Ten je práve v tom, že dieťa nemôže stratiť matku, tú nevidieť, nepočuť a nemať s ňou žiaden kontakt. Súd musí rešpektovať právo dieťaťa na udržiavanie rovnocenného, rovnoprávneho osobného kontaktu s oboma rodičmi. Súd nezisťoval názor maloletého, dieťa nebolo pred súdom vypočuté, takže nemohlo vyjadriť svoj vzťah k matke a k otcovi. Vzhľadom na pretrvávajúci stav je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania tak, aby matka dieťaťa mala riadny osobný kontakt s dieťaťom. Tým, že sa nerealizuje kontakt matky s dieťaťom, dochádza aj na strane dieťaťa k narušeniu zdravého duševného vývoja dieťaťa, predpokladom ktorého je pocit bezpečia, istoty aj zo strany matky a citové naplnenie dieťaťa zo strany matky a formovanie zdravého vzťahu s matkou. Navrhnuté neodkladné opatrenie má trvať do právoplatného skončenia konania 4P/24/2020 vedeného na Okresnom súde Svidník. Matka k návrhu predložila viacero lekárskejších správ, sms komunikáciu rodičov dieťaťa.

2. Predmetný návrh Mestský súd Bratislava II. postúpil Krajskému súdu v Prešove, kde prebieha odvolacie konanie proti rozsudku Okresného súdu Svidník 4P/24/2020.

3. V danom prípade sa jedná o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania vedeného na KS v Prešove pod sp. zn. 4CoP/10/2023 (jedná sa o odvolacie konanie proti rozsudku OS Svidník sp. zn. 4P/24/2020 zo dňa 13.10.2022, ktorým bolo rozhodnuté o úprave práv a povinností rodičov k mal. O. na čas do rozvodu). Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa týka zverenia maloletého dieťaťa, alternatívne úpravy styku matky s maloletým dieťaťom, teda vecne sa týka toho, čo je predmetom odvolacieho konania vo veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 4CoP/10/2023. V čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnutie v tejto veci Krajského súdu v Prešove ešte nebolo vydané, odvolacie konanie teda prebiehalo v čase podania návrhu a ešte stále prebieha. O návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia má teda rozhodnúť odvolací súd (§ 362 CMP).

4. Súd prvej inštancie vo veci vedenej na OS Svidník pod sp. zn. 4P/24/2020 uviedol v odôvodnení rozsudku aj nasledovné:

„Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že návrh otca podoprený návrhom opatrovníčky a zástupcami Komisára pre deti a Rady pre práva dieťaťa na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca je dôvodný a maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti .

Pri hodnotení osobnosti otca maloletého súd vychádzal zo znaleckého posudku súdnej znalkyne A. a mal za preukázané, že jeho závery sú náležité a logicky odôvodnené a sú podložené obsahom nálezu, avšak posudok nebol úplný vo vzťahu k zadaniu, nakoľko sa vyšetrenia u znalkyne matka s maloletým nezúčastnila. Uvedenú procesnú pasivitu matky hodnotí súd na jej ťarchu, ak teda matka nebola spokojná so závermi znalkyne A. S. H., A., mohla ich zvrátiť svojou účasťou na ďalšom nariadenom znaleckom dokazovaní. Matka však túto príležitosť nevyužila, naproti tomu predkladala súdu odborné vyjadrenia, ktoré nie sú spôsobilé privodiť ňou želaný výsledok, znalcov si vyberala podľa vlastnej vôle, keďže v konaní predkladá súkromné znalecké posudky. Aj napriek tomu je z posudku zrejmé, že osobnostná štruktúra otca maloletého poukazuje na typologicky nevyhranenú intro - extrovertnú osobnosť, otec voči maloletému synovi si dokáže zachovať rodičovský cit, má snahu udržiavať s ním

citovú väzbu a chce prebrať za svojho syna primeranú zodpovednosť, zabezpečiť mu adekvátne citové a rodinné zázemie.

Zo znaleckého posudku súdnej znalkyne O.. W. Y.-S. ustanovenej v konaní na návrh otca za účelom zistenia, či rodičia maloletého netrpia sexuálnou deviáciou, prípadne inou sexuálnou úchyľkou mal sú za preukázané, že aj závery tohto posudku sú náležité a logicky odôvodnené a sú podložené obsahom nálezu, avšak ani tento posudok nebol úplný vo vzťahu k zadaniu, nakoľko sa vyšetrenia u znalkyne matka opätovne nezúčastnila. Zo znaleckého posudku je zrejmé, že u otca maloletého nie je prítomná porucha obsahovej náplne sexuálneho systému (napr. pedofilná), nie je prítomná porucha koordinácie sexuálneho systému v zmysle sexuálnej agresivity, sexualita otca je väčšinová, je príslušníkom sexuálnej väčšiny a netrpí žiadnou z foriem sexuálnej deviácie.

Zo znaleckého skúmania osoby matky znalkyňou A.. S. H., A.. v trestnom konaní je zrejmé, že u matky ide o osobnosť s tendenciou k psychickej či duševnej poruche, s tendenciou k patológii v oblasti jednoduchej emotivity, paranoidných tendencií, impulzivite a depresívnym charakteristikám. Otec maloletého podľa jej vyjadrenia je pre ňu osobou, ktorá ju ovláda, týra, spôsobuje jej v živote len napätie, nepohodu a nepokoj pri výchove ich syna, ktorého rovnako týral a sexuálne zneužíval. Na podopretie záverov znalkyne A.. S. H., A.., že u matky ide o osobnosť s tendenciou k psychickej či duševnej poruche, súd poukazuje na zápis z konzultácie so psychológom Informačnej kancelárie pre obeť trestných činov A., z ktorého je zrejmé, že v myslení matky je zistená vzťahovacia a paranoidita vzbudzujúca podozrenie na bludový poruchu, pričom matke maloletého bolo doporučené vyhľadať pomoc psychológa a podľa potreby aj psychiatra v mieste bydliska.

Matka v konaní predložila viacero správ zo strany odborníkov o zlom zdravotnom - psychickom stave maloletého. Súd však konštatuje, že matkou vybraní psychológia poznali rodinné zázemie maloletého prevažne z rozhovoru s matkou a v tomto kontexte maloletého vyšetrovali. Pri citovom nastavení matky, ako to popisuje znalkyňa A.. S. H., súd pochybuje, že by matka bola schopná rodinnú situáciu odborníkom popísať objektívne, čo však sponchybuje relevanciu ich záverov. Ani v jednom prípade nebol prizvaný, resp. informovaný otec maloletého a preto súd má pochybnosti o takto predložených lekárskejších správach.

Pri vyhodnotení znaleckého posudku znalca O.. S. G. zo dňa 9.9.2020 mal súd za preukázané, že znalec vychádzal len z podkladov predložených matkou a vlastného psychologického vyšetrenia. V závere znaleckého posudku konštatoval znalec obavy a úzkosti vyskytujúce sa u maloletého O. a že prežívané emočné napätie a zlosti, asociované s dotýkaním genitálií či zadku maloletého, svedčia pre pravdepodobnú prežitú traumatizáciu maloletého formou sexuálneho zneužívania. Maloletý však neodmietal ani jedného z rodičov. K matke má maloletý vybudovaný pozitívny, bezpečný a blízky vzťah. Otca zahŕňa do vnímaného celku svojej rodiny. Prejavoval voči nemu ambivalentné tendencie. Názor maloletého na osobnú starostlivosť matky a styk otca sa zistiť nepodarilo. Z predmetného znaleckého posudku je zrejmé, že maloletý v čase vypracovania znaleckého posudku otca neodmietal, čo nie je zhoda s tým, čo tvrdila matka. Znalec pri prejavoch maloletého identifikoval možné podozrenie zo sexuálneho zneužívania, bez určenia konkrétnej osoby, ktorá by podľa prežívania maloletého mohla byť páchatelom. Tento matkou predložený znalecký posudok však pre skúmanie súčasných rodinných vzťahov nie je dostatočný, keďže znalec vyšetroval len maloletého, nie matku, ani otca maloletého.

Matka v konaní predložila tiež odborné vyjadrenie znalkyne A.. M. T. zo dňa 13.11.2021 k prejavom maloletého zachyteným na videonahrávkach predložených matkou maloletého a na jej objednávku, z ktorého vyplýva, že prejavy správania maloletého vysoko pravdepodobne vykazujú známky sexuálneho zneužívania. Na základe záverov znaleckého posudku znalkyne O.. W. Y.-S. mal súd za jednoznačne preukázané, že u otca maloletého nie je prítomná pedofilná porucha. Z uvedeného je možné dôvodiť, že maloletý bol nejakou formou sexuálne zneužívaný inou osobou ako osobou otca, čo tvrdil aj otec vo svojich vyjadreniach a podozrenie na základe týchto skutočností nadobudol aj zástupca Rady pre práva dieťaťa, ktorý sa vyjadril, že podá na matku trestné oznámenie za sexuálne, psychické a emočné zneužívanie pre podozrenie z týchto činov a že to je inštitút, ktorý umožní matku prinútiť k tomu, aby absolvovala psychiatrické vyšetrenie.

Popri predložených lekárskejších správach matkou bol psychický stav maloletého skúmaný len znalkyňou A.. S. H., A.., z posudku ktorej je zrejmé, že maloletý javí známky mierne oneskoreného neuropsychomotorického vývinu vo vzťahu k populačnému priemeru, aktuálne je v psychickom diskomforte a nepohode. Súd sa stotožňuje so záverom znalkyne, že aktuálny stav maloletého je zjavne

podmieneny doterajším pôsobením matky na jeho psychiku, jeho celkový rozvoj psychického, ako aj fyzického zdravia. Keďže znalkyňa nemala otca k dispozícii ako priameho účastníka interakcie, preto v rámci znaleckého dokazovania podstúpila s dieťaťom experiment - telefonát s otcom. So znalkyňou popísaného telefonátu maloletého s otcom mal súd za preukázané, ako to konštatuje aj znalkyňa, že maloletý vykazuje vysoko pozitívne emocionálne nastavenie k osobe otca, napriek svojej nezrelosti. Vplyv konania otca voči maloletému je významne pozitívny, dieťa má k otcovi vytvorené priame kladné emocionálne väzby, ktoré sú v súčasnosti narušené, čo môže mať významný negatívny vplyv na maloletého, ak sa v krátkom čase znovu neobnovia a nebudú také intenzívne, ako ich v súčasnosti maloletý syn potrebuje od osoby otca. Starostlivosť otca o maloletého a konanie otca, vyplývajúce z vyšetrovacieho spisu, nezanechali negatívne následky na psychickom vývoji maloletého O.. V rozpore so závermi súkromného znaleckého posudku O. S. G. znalkyňa nezistila také skutočnosti, ktoré by podľa získaných údajov o maloletom z vyšetrovacieho spisu a na základe komplexného psychologického vyšetrenia maloletého odôvodňovali, že maloletý bol vystavený sexuálnemu kontaktu alebo sexuálnemu správaniu, ktoré vedie predovšetkým k uspokojovaniu sexuálnych potrieb páchatel'a.

K pozorovaniam odborníkom je potrebné zhrnúť, že ani jeden z matkou vybraných psychológov či znalcov nepozoroval vzájomné pôsobenie maloletého s otcom. Prelom v tom učinila výlučne znalkyňa A.. S. H., A., keď napriek osobnej neprítomnosti otca iniciovala telefonický rozhovor maloletého s otcom. Pre súd je významná reakcia maloletého popísaná znalkyňou, ktorá je v príkrom rozpore s tvrdeniami matky, aj odporúčaniami ostatných odborníkov. Celkom zrejme sa maloletý tomuto alternatívnemu styku s otcom potešil, bez prejavov odmietania otca, naopak, vyžadovaním jeho ďalšej prítomnosti po skončení telefonátu. Hoc matka skalopevne presviedčala znalkyňu o výnimočnosti tejto reakcie, ktorá nie je zhodná s reakciami maloletého v domácom prostredí, znalkyňa týmto tvrdeniam neuverila. Autentická a príznačná bola aj reakcia matky po skončení telefonátu, citujem zo znaleckého posudku: „Ten psychopat nemá právo ho ani počuť za to, čo mu robil/urobil.“

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2Em/1/2022, zo zápisnice o priebehu výkonu rozhodnutia, mal súd za preukázané, že dňa 21.9.2022 o 9.00 hod. bol maloletý na základe vykonateľného uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.3.2022, ktorým bol dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca, odovzdaný v priestoroch materskej škôlky vo Z. otcovi maloletého. Zo zápisnice je zrejmé, že výkon rozhodnutia prebehol bez problémov, maloletý aj napriek značnému časovému odstupu otca spoznal, nebál sa, šiel k otcovi, tešil sa. Otec mu ukázal hračky (loptu, auto na diaľkové ovládanie a lego), z ktorých mal maloletý O. radosť. Otec s maloletým O. spolu stavali lego, popritom sa pokojne spolu rozprávali a smiali. Po asi 10 minútach otec s maloletým spolu odišli do auta.

Zo súdom vyžiadanej písomnej správy z prešetrenia pomerov na strane otca maloletého cestou príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny N. zo dňa 28.9.2022, z výsluchu otca na pojednávaní a z vyjadrenia L. G. z Rady pre práva dieťaťa mal súd za preukázané, že maloletý sa u otca dobre adaptoval, u otca sa mu páči, má vlastnú detskú izbu, kde má veľa nových hračiek, vlastnú posteľ, pracovný stôl a detský nábytok. V čase šetrenia sa hral s novou autodráhou, bol komunikatívny a veselý. Spí sám, nemá žiadne zdravotné ani emočné problémy, nepočúrava sa v noci, na toaletu chodí sám. PEDIATER pre maloletého bude naďalej pani O.. S. G.. Otec maloletého pracuje vo firme U., s.r.o. ako manažér a jeho čistý mesačný príjem je približne 1 000 eur. Zo správy je tak zrejmé, že maloletý má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky na zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin.“

5. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie potreby neodkladným opatrením upraviť pomery medzi účastníkmi konania.

6. V danom prípade odvolací súd rozsudkom 4CoP/10/2023 dňa 13.6.2023 potvrdil rozsudok Okresného súdu Svidník 4P/24/2020-1177 zo dňa 13.10.2022. Vzhľadom na skutkový stav a právne závery uvedené vyššie, ktoré boli podkladom vydania potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, nebola v tejto veci osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu podaného matkou. Práve naopak, z rozhodnutia o veci samej (viď závery súdu prvej inštancie uvedené vyššie) vyplýva, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca a styk s matkou bol upravený len prostredníctvom aplikácie skype a za účasti psychológa. Z takéhoto skutkového stavu vyplýva, že návrhu matky nie je možné vyhovieť, a preto ho odvolací súd zamietol.

7. Každý rodič má v zásade právo na rovnocenný a rovnoprávny kontakt so svojimi deťmi, avšak súd musí prihliadnuť najmä na najlepší záujem dieťaťa. V tomto prípade bolo preukázané v konaní vo veci samej, že je v záujme dieťaťa obmedziť styk matky s dieťaťom.

8. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).